

kunde foregaa nogenlunde uhindret, har det sikkert været nationaløkonomisk fordelagtigt at fremme Udførslen af Smør og benytte den billigere Margarine til Dækning af en væsentlig Del af Hjemmeforbruget. Ikke mindst i Landhusholdningerne har Margarineforbruget været stort paa Bekostning af Smørret. Men i en Tid som denne, hvor næsten alle Afsætningsmarkederne for dansk Smør er helt eller delvist spærrede ved Indførselsrestriktioner og Toldmure, og hvor Følgen heraf er blevet et Pristald uden Sidestykke i Historien, der truer det danske Hovederhverv med Ruin, synes det fuldstændig urimeligt vedblivende at opretholde en i Forhold til Landets Størrelse kæmpemæssig Margarineproduktion baseret paa Indførsel af Raastoffer fra fjerne tropiske eller arktiske Egne. Fællesorganisationen har med Tilfredshed set, at der i Rigsdagen i Maj Maaned d. A. er vedtaget en Lov, der bemyndiger Landbrugsministeren til at paabyde, at der ved Tilvirkning af Margarine m. v. skal anvendes indtil 12½ pCt. dansk Svinefedt, samt til at forbyde Indførslen bl. a. af hærdede animalske Olier; men saavidt vides har den højtærede Landbrugsminister endnu ikke gjort Brug af denne Bemyndigelse. Selv om denne Lovbestemmelse er et Skridt i den rigtige Retning, vil den dog ikke kunne faa nævneværdig Betydning i Retning af at mildne den Konkurrencekamp, som haardere end nogen Sinde føres mellem Smørret og Margarine paa Hjemmemarkedet. Den store Stigning i Margarineproduktionen her i Landet er sket i Kraft af Mejeribrugets høje Udvikling, der muliggjorde en saa overlegen Konkurrenceevne paa det frie Verdensmarked, at det danske Smør til Stadighed kunde opnaa store Overpriser, hvilket yderligere understregede den national-økonomiske Fordel ved at eksportere saa stor en Del af Produktionen som muligt. Naar disse Afsætningsmuligheder nu svigter paa Grund af Forhold, som Erhvervet ingen Indflydelse har paa, er det ikke mere end rimeligt, at det nationale Produkt, i alt Fald midlertidigt indtil Produktionen bliver rentabel, og Eksportmulighederne forbedres, indtager sin naturlige Stilling i Hjemmemarkedets Forsyning. Ogsaa af valutamæssige Grunde maa en fortsat ubegrænset Indførsel af fremmede Fedtstoffer forekomme urimelig i en Tid, hvor Smørproduktionen her i Landet befinder sig i en Krise, hvis Følge er, at den ved Eksporten hjembragte Valuta formindskes med Beløb svarende til 2 à 300 Mill. Kr. om Aaret.

Naar det fra forskellig Side hævdes, at en *Begrænsning af Margarineproduktionen* vil medføre stigende Priser og øgede Byrder for Forbrugerne, er dette kun rigtigt, forsaavidt man ser bort fra, at de gældende lave Priser paa Smør og Margarine netop er en Følge af den Udvikling, der har ført Mejeribruget ind i den nuværende Nødssituation, og der vil ikke med Rimelighed kunne rettes nogen Bebrejdelse imod, at de indenlandske Priser for Smør og Margarine tilbageføres til samme Højde som for 3—4 Aar siden, da Mejeribruget endnu havde nogenlunde taalelige Vilkaar at arbejde under. Muligvis vilde det dog være betimeligt at gennemføre et System, hvorved den daarligst stillede Del af Befolkningen fik Adgang til at dække sit Forbrug til billigere Priser end de iøvrigt gældende.

Fra Margarineindustriens Side er gjort gældende, at en Indskrænkning af Margarineproduktionen vil medføre alvorlige Konsekvenser i beskæftigelsesmæssig Henseende. Ifølge den officielle Produktionsstatistik beskæftiges der kun ca. 1500 Personer ved de her i Landet værende 122 Margarinefabrikker og ca. 1600 Personer ved samtlige Landets Oliemøller, hvis Virksomhed i nogen Udstrækning staar i Forbindelse med Margarineproduktionen. Det skønnes derfor ikke, at selv en væsentlig Nedsættelse af Fabrikkernes Kapacitet vil overflødiggøre noget stort Tal af Arbejdere. Paa den anden Side maa det fremhæves, at der knytter sig overordentlig store beskæftigelsesmæssige Interesser til en Bevarelse af Mejeribruget i dets nuværende Form. Man skal i denne Henseende tillade sig at henvise til en i Sverige foretaget officiel Undersøgelse over Arbejdsforbruget hen-